

maal, ſom er reist under Forhandlingerne her, nemlig, hvorvidt Fællesudvalg overhovedet er den Vej, ad hvilken Overenskomst kan søges. Saaledes ſom Sagen nu foreligger, er det aldeles givet, at ſkal Overenskomst bringes tilveie, er Fællesudvalg det eneſte Middel, efterſom der overhovedet ikke her under denne Forhandling ved Mæglingsforſlag kan blive Mulighed for et Kompromis. Det er alſaa den eneſte Vej. Men det forekommer mig ogſaa, at den i Grundloven anviste Fællesudvalgsvei i dette Tilfælde er ſaare naturlig. Thi det er jo kun en Talemaade, naar der her er ſagt, at Hovedbehandlingen af organifatorifke Love ikke bør ſke i Fællesudvalg. Her er der jo aldeles ikke Tale om nogen Hovedbehandling. Hovedbehandlingen af denne Sag foregik i 1867; dengang bleve Hovedprinciperne ſlaede faſt, og om dem er der ingen Uenighed. Det, ſom nu ligger for, er i det Hele og Væſentlige kun Detailler. (Afbrudelse af Holſtein=Ledrebørg.) Ja, det kan ikke hjælpe, at det ærede Medlem fra Leire beder Vor Herre bevare ſig, thi det bliver dog ikke Andet. Det bliver ikke en Hovedting, fordi det ærede Medlem vil ſtve det op dertil. (Holſtein=Ledrebørg: Heller ikke det ærede Medlems Forſlag?) Hvilket Forſlag? (Holſtein=Ledrebørg: Det Forſlag, ſom foreligger.) Ja, det kender jeg jo lige ſaa godt ſom det ærede Medlem, og for ſag vidt kan han jo være ganſke rolig, indtil hans Tur kommer. (Holſtein=Ledrebørg: Seg er rolig.) Nei, det ærede Medlem er urolig, og det er ikke første Gang, at det ærede Medlem er urolig, naar jeg har Ordet. Alſaa, ſom Forholdene nu foreligge, opfatter jeg det i alt Fald ſaaledes, og det ærede Medlem maa tillade mig, at min Opfattelse er den, at vort Hærvæſen i det Store og Væſentlige er ſlaet faſt ved Loven af 1867, og at den Revision, ſom der her er Tale om, ikke gaar ud paa, at vi nu fra første Færd af ſtulle til at lave de Principer, ſom ſtulle ligge til Grund for vor Hærorbning, thi de ere givne. Det, der nu er Tale om, er jo netop af den Slags Spørgsmaal, at hvis vi tænke os, at Sagen nu var taget op fra første Færd af og var naaet til et ſaadant Punkt af Enighed, ſom vi have naaet ved Loven af 1867, ſaa at det, ſom nu ſtod os imellem, netop var det ſidſte Stadium af en ſaadan Forhandling, da vilde intet Menneſte tvivle om, at det var Noget, ſom egnede ſig ganſke fortræffeligt til Afgjørelſe i et Fællesudvalg. Jeg kan da ikke erkjende, at et Fællesudvalg ikke ſtulde være et paſſende Middel — afſet fra, at det er det eneſte — til at bringe denne Sag til en endelig Afgjørelſe. Derhos vil jeg ſige, at, hvis Sagen var kommen ind i et Fællesudvalg, kunde der ikke for vort Bekommende være Tale om at ſtulle os paa Standpunktet af de gamle Skriverier, ſom ere leverede i Form af Betænkninger og andet Deſlige, under

ganſke andre Forudsætninger, nemlig under Forudsætning af, at Sagen ikke vilde blive ført til Ende, og under Forudsætning af, at det, ſom det først og fremmeſt gjaldt om for enhver af Parterne, var at holde ſine Hænder fri for enhver Mulighed. Det forekommer mig, at en ſaadan Opfattelse, ſom vi jo nu have hørt udtale fra de Hærens Side her i Salen — idet de gaa ud fra, hvad der er ſkrevet i ſaadanne gamle Betænkninger, og gaa ud derfra, ſom om det var et faſt givet Princip, Noget, ſom man ſtulde gjøre Indrømmelſer fra — er lige ſaa urimelig ſom, naar man fra andre ærede Medlemmers Side gaar ud fra Krigsminifterens Forſlag, ſom om det var det givne og faſte Princip i denne Sag. I Virkeligheden er det jo ſaa, at, naar vi ikke komme til en Afſlutning af denne Forhandling, da vilde Venſtres gamle Betænkninger ligesom ogſaa den høitærede Krigsminifters nye Forſlag og alle de andre Krigsminifters gamle Forſlag ſaae Lov til at ligge og mugne i Arkivet, hvor de hidtil have ligget, og der kunne de ſaae Lov til at ligge, indtil de blive grønne. Det, ſom er det faſte Udgangspunkt, er Hærløven af 1867, og den blive vi ſtaaende ved, naar vi ikke naae til et Mæglingsſtandpunkt, ſom vi kunne gaa ind paa.

Den ærede Ordfører omtalte for os ſom Noget, vi ſtulde være ſærlig taknemmelige for, at det i det Forſlag, ſom nu foreligger fra Landſtatingets Side, ſamt i de Forhandlinger, hvoraf dette Forſlag var et Reſultat, var meget tydelig og beſteemt udtalt, at Forſvarsplanen — ſom han pleier at kalde den — ikke var foregreben herved. Det forekommer mig at være en mærkelig Ting at forlange Taknemlighed for af os, thi vi have jo aldrig tillagt denne Tale om Forſvarsplanen nogenſomhelſt Betydning. Den Kontrovers, ſom andre ærede Medlemmer her i Thinget have havt med Miniftren om det, ſom de kalde hans Forſvarsplan, intereſſerer aldeles ikke os. Den intereſſerer f. Ex. ikke mig mere, end om de havde havt en Kontrovers med Manden i Maanen om, hvad Maanen var gjort af. Det er Noget, ſom er os fuldtændig fremmed, og den Slags Indrømmelſer have vi alſaa i Virkeligheden ikke nogen Grund til at være taknemmelige for. Dette Spørgsmaal om Forſvarsplanen har for mig ſaa meget mindre at betyde, ſom det forekommer mig, at man under diſſe Forhandlinger har brugt Ordet „Forſvarsplan“ i meget forſkjellige Betydninger, idet den Ene har forbundet een Mening dermed og den Anden en anden Mening, ſaa at man i Virkeligheden, ſjøndt man har brugt det ſamme Ord, har talt om noget ganſke forſkjelligt. Jeg antager, at den naturlige Mening med Ordet „Forſvarsplan“ maa være den planmæſſige Anordning af Forſvarsvæſenet; men i denne Betydning er Hærløven jo en Hoveddel af den planmæſſige Anordning af Forſvarsvæſenet, medens en Befæſtningslov vilde være en anden